

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-1-4 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 07-59/689-244
Karar Tarihi : 11.7.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Tuncay SONGÖR (İkinci Başkan)
Üyeler : Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN.

B. RAPORTÖRLER: Abdulgani GÜNGÖRDÜ, Mustafa Mehmet ÖZKARABÜBER

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Eropet Akaryakıt Dağıtım Taşıma İnş. Paz. Pet. Ürün. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.

20 **D. TARAFLAR** : - Eropet Akaryakıt Dağıtım Taşıma İnş. Paz. Pet. Ürün. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Ankara Asfaltı 105 Evler Halk Sok. Sıddıklar İş Mrk.
56/5 Kadıköy/İstanbul

- Eropet Akaryakıt Dağıtım Taşıma İnş. Paz. Pet. Ürün. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin Bayileri

E. DOSYA KONUSU: Eropet Akaryakıt Dağıtım Taşıma İnş. Paz. Pet. Ürün. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Eropet)'nin istasyonlu bayileri ile imzaladığı bayilik sözleşmelerine muafiyet tanınması talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 18.1.2007 tarih ve 460 sayı ile giren başvuru dilekçesi üzerine, bildirim formu doldurulması gerektiğine dair 31.1.2007 tarih ve 335 sayılı bilgi isteme yazısına istinaden gönderilen 15.2.2007 tarih ve 1162 sayılı yazı ile gelen bildirim formu ve eklerinde tespit edilen eksiklikler için 26.2.2007 tarih ve 715 sayı ile eksiklik yazısı gönderilmiş, söz konusu eksikliklerin 7.6.2007 tarih ve 3883 sayılı yazı ile Kurum kayıtlarına intikal etmesi sonrasında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 5.7.2007 tarih, 2007-1-4/MM-07-AG sayılı Muafiyet Raporu, 6.7.2007 tarih ve REK.0.05.00.00-130/127 sayılı Başkanlık önergesi ile 06-59 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;

- Eropet Akaryakıt Dağıtım Taşıma İnş. Paz. Pet. Ürün. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Eropet) ve istasyonlu bayileri arasında imzalanan "Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi"nde getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün, sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren başlayan 5 yıllık sürenin aşılması halinde 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında muafiyetten yararlanamayacağı,
- Eropet ile ilgili bu aşamada herhangi bir soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, ancak teşebbüse, "sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren

50 başlayan 5 yıllık rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin aşılması halinde sözleşmenin anılan Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlanamayacağına” ilişkin bir yazı gönderilmesinin yerinde olacağı

ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Eropet’in yaptığı başvuruda şirket ve bayileri arasında yapılan “İstasyonlu Bayilik Sözleşmesi” ve “İstasyonsuz Bayilik Sözleşmesine” 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesi uyarınca muafiyet verilmesi talep edilmektedir.

60 İstasyonlu Bayilik Sözleşmesi’ne örnek olarak, Bildirim Formu ekinde yer alan, sağlayıcı konumundaki Eropet ile bayi konumundaki Alihansoy Petrol Taş. İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Bayi) arasında imzalanan “Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi”nin (Sözleşme) ilgili maddelerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere aşağıda yer verilmiştir.

Sözleşme incelendiğinde, bayiler için münhasır bir bölge belirlenmediği görülmektedir. Diğer yandan, bayilerin satacakları her türlü akaryakıt ürünlerini Eropet’ten almayı ve Eropet’in tespit edeceği yeniden satış tavan fiyatına uyumayı taahhüt ettikleri anlaşılmaktadır. Bu düzenlemeler, 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamındadır.

Bayilik anlaşmasının “Sözleşme Süresi” başlıklı 9. maddesinde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

70 *“İş bu sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 14/5/2012 tarihine kadar 5(beş) Yıl süreyle geçerlidir. Bu sürenin bitiminde ve önceden bildirim yapmaksızın Şirket bayi ile yeni bir sözleşme yapıp yapmamakta serbesttir.*

Bayii, sözleşmenin süre bitiminden 3 ay önce Şirket ile yeni koşullara uygun bayilik sözleşmesi imzalayacaktır. Yeni sözleşmenin imzalanmaması halinde mevcut sözleşme hükümleri aynen yeni dönem için de geçerli olacak şekilde sözleşme uzatılmış sayılacaktır. İş bu sözleşmenin hükümlerine aykırı hareketten dolayı şirketin bayiliğin feshini talep hakkı her zaman vardır. Bayiliğin şirket tarafından feshedilmesi halinde, istasyon ve arsası üzerine şirket lehine tesis edilen intifa hakkına istinaden Bayii derhal istasyonu tahliye etmeyi beyan etmeyi kabul ve taahhüt eder. Bayi satış taahhütlerini sözleşme süresi içerisinde yerine getirmediği takdirde satış taahhütlerini yerine getirene kadar sözleşme süresi otomatik uzatacaktır...”

80 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile akaryakıt bayilerinin kendi dağıtım şirketlerinden ürün tedariki yasaklanmış olduğundan, akaryakıt bayilik sözleşmeleri münhasır sözleşmelerdir ve bunlarda öngörülen rekabet yasağının süresi doğrudan sözleşme süresine bağlıdır.

2002/2 sayılı Tebliğ’in “Rekabet Etmeme Yükümlülüğü” başlıklı 5. maddesinde;

“Bu Tebliğ ile tanınan muafiyet anlaşmada yer alan aşağıda belirtilen yükümlülüklerle uygulanmaz:

Alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğü...”

90 hükmü yer almaktadır.

Böylece 2002/2 sayılı Tebliğ’in 5/a. maddesinde, alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğü taşıyan dikey sözleşmelerin Tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanmayacağı belirtilmektedir. Bu maddenin devamında

05-01/3-3

ise, beş yılı aşacak şekilde zımnen yenilenebileceğinin kararlaştırılması halinde rekabet etmeme yükümlülüğünün belirsiz sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

100 Bu bilgiler çerçevesinde anılan Sözleşme'nin 9. maddesi ile alıcıya belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü getirildiği ve bu hükmün sözleşmeyi belirsiz süreli kıldığı görülmektedir. Bu doğrultuda, Eropet'in istasyonlu bayileriyle imzaladığı "Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi"nin rekabet etme yasağının süresi bakımından 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen süreyi aştığı; dolayısıyla sözleşmenin anılan Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağı anlaşılmaktadır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1. Eropet ve istasyonlu bayileri arasında imzalanan "Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi"nde getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün, sözleşmenin imzalandığı tarihten başlayan 5 yıllık sürenin aşılması halinde 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında muafiyetten yararlanamayacağına,
- 110 2. Eropet'e "sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren başlayan 5 yıllık rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin aşılması halinde sözleşmenin anılan Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlanamayacağına" ilişkin bir yazı gönderilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.